

Verslag Werksessie 'Een bestek vol hergebruik'

Locatie: OVAM, Mechelen

Datum: 21/04/2016 10u-12u30

Programmaoverzicht

10u: Welkomstwoord Danny Wille (OVAM) en introductie Luk Lafosse (BBL)

10u30: Case BMA Ergonomics

11u: Case Desso

11u30: Case NNOF

12u: Voorstelling nieuwe kantoorinrichting OVAM + rondleiding

13u: C2C broodjeslunch

15u: Klankbordgroep VVSG. Reglementering inzake overheidsopdrachten

Welkomstwoord, Danny Wille, algemeen directeur bij OVAM.

Mijnheer Wille heet ons welkom in de kantoren van de OVAM. Hij gaat dieper in op het aankoopbeleid van de OVAM, als koploper inzake circulair aankopen in Vlaanderen. Van catering tot kantoorinrichting en schoonmaakmiddelen.

Zijn speech kan u in bijlage terugvinden.

Introductie De Circulaire Aankopers

Luk Lafosse, projectmanager voor BBL licht de inhoud van het project De Circulaire Aankopers toe. Hij bespreekt kort wat de circulaire economie inhoudt en hoe we als inkoper hier toe kunnen bijdragen.

Presentatie in bijlage.

Er worden drie aankoopverhalen gepresenteerd. Deze geven een beeld van wat vandaag mogelijk is bij enkele koploperbedrijven, met een specifieke focus op hergebruik van producten en materialen.

Case 1: BMA Ergonomics - Bureaustoelen

Nele Baes en Marc Timmermans van BMA Ergonomics presenteren de eerste case.

Marc gaat even dieper in op het thema ergonomie en de betekenis voor de bureaustoel. Nele bespreekt het circulaire aspect van de BMA bureaustoelen via de terugnamepremie, de revitalisatie en de smart use/leasing. Voorbeeldjes uit bestekken van hun klanten komen aan bod.

Presentatie in bijlage.

- Vraag: Soms is de duurtijd van raamcontracten een struikelblok: 5 à 10, 20 jaar is nogal lang. Je moet motiveren als je over de 48 maanden gaat. Samenwerking bepalen op 48 maanden?

- Antwoord: Uitzonderingen mogelijk mits goed gemotiveerd.

Maar de duurtijd levert ook voordelen op. Ook leasen van tapijtegels bijvoorbeeld: 10 jaar, serverruimte...

- Vraag: We merken al specifieke eisen voor ons bestek: Zijn er te weinig marktspelers?
- Antwoord: Ja, dit blijft een probleem. Voornamelijk terugname is een kwestie waar BMA op wil inzetten. Daar ligt de sleutel voor deze nieuwe businessmodellen. Hangt ook af van plaats waar het staat in je bestek. Technische eis vs. gunningscriteria. Zorg dat je eisen functioneel gespecificeerd zijn.
- Vraag: Wordt er een analyse gemaakt van de impact op materialengebruik en CO2?
- Antwoord: Dat kan. Er zou een kost-efficiëntie in kaart gebracht moeten worden voor de aankoper, over de volledige levensduur.

Case 2: DESSO - Tapijttegels

Erik De Bisschop vertelt waarom de tapijttegels van Desso passen in het circulaire verhaal en hoe het aankoopproces er kan uitzien.

Presentatie in bijlage.

- Vraag: Kunnen we certificaten als C2C opnemen in gunningscriteria?
- Antwoord: Niet rechtstreeks. Belangrijkste is de inhoud van je eisen: Niet-schadelijkheid van producten. Dat kan je eisen in gunningscriteria. Je kan stoffen uitsluiten waarmee het niet mag gemaakt worden: pvc, gemod. bitumen, ... Er zijn ook meerdere fabrikanten die dat kunnen aanbieden. Denk ook aan groene energie in het productieproces, materiaal dat volledig gerecycleerd wordt door fabrikant zelf, ...
- Vraag: Heeft de keuze voor een bepaald tapijt implicaties voor de keuze van onderhoudsproducten?
- Antwoord: DESSO bepaalt niet welke producten gebruikt moeten worden. Tegels zijn wel resistent tegen agressieve producten.
- Vraag: Een bedrijf als Composil is de onderhoudsfirma, de bank de eigenaar van de tapijttegels. Hoe sturen we aan op gebruik van juiste onderhoudsproducten?
- Antwoord: Veel kan contractueel. Composil gebruikt verantwoorde producten.

Case 3: Nearly New Office Facilities - Kantoorinrichting

Johan Van Damme van het agentschap Facilitair beheer van de Vlaamse overheid vertelt over de samenwerking met NNOF voor de kantoorinrichting van het Lovelinggebouw, het VAC in Gent. NNOF gebruikte voor de nieuwe kantoormeubelen ongeveer 60% grondstoffen uit het oude materiaal van de Vlaamse overheid.

Belangrijk om aan te stippen is dat er naast milieuwinst ook een aanzienlijke financiële winst werd gemaakt door de samenwerking. Er werd 1 miljoen euro uitgespaard ten aanzien van een 'business as usual'. De methodiek van het VAC wordt nu ook aangewend voor andere grote renovatie- en bouwprojecten, o.a. in Brussel.

Presentatie in bijlage.

Belangrijke les: Pak het planmatig aan. Start met een inventaris, huur desnoods externe

experten in. Dit vraagt een serieuze inspanning, ook bijvoorbeeld het 'change management', mensen overtuigen van 'nearly new'...

Perceptie: VAC ook overtuigingstraject nodig. Mensen willen mooi nieuw materiaal. Je moet de mensen meekrijgen. Sommige entiteiten wilden zelfs meubilair niet meegeven met NNOF...

- Vraag: Is hergerbuik als tweedehands niet soms beter?

- Antwoord: Vaak wel. Maar materialen wegschenken voor hergebruik is niet altijd optimaal. Soms belandt dat gewoon sneller weer bij het afval. NNOF heeft modellen die de CO2 reductie van de aankoop weergeven t.o.v. nieuwe producten. Te gebruiken als bewijs dat je duurzamer bent dan nieuwe kopen.

- Vraag: Tweede voorbeeld: één offerte voor specifieke behoefte. Toont aan vanuit aankooperspectief dat pioniers/monopolisten zijn. Is zeer innovatief om zo aan te kopen. Wat wil overheid bereiken? Markt aanzetten, pull of meest innovatieve speler belonen?

- Antwoord: Markt pull is vooral nodig. Meer concurrenten, meer aanvaarde perceptie. Lat iets lager zeggen zodat ook andere initiatieven mee kunnen.

Rondvraag: Wat doen enkele aanwezige lokale besturen al?

- Kortrijk

Heeft in het verleden BMA stoelen aangekocht. Gaan contact opnemen om oude stoelen te laten ophalen.

DESSO tapijt in het stadhuis. Bekijken of het leasen mogelijk is voor de Schouwburg.

Werkmannen herwerken soms zelf creatief meubilair. Stillekes aan pimpen ze de vergaderzalen.

- Halle

Inspireren en informeren momenteel. Reflex is er nog niet, maar het idee is groeiende.

- Turnhout: idem: Nog veel informatie vergaren eerst.

Tapijten zeker eens bekijken.

- OCMW Leuven: bureaustoelen zullen worden vernieuwd. Te bekijken wat mogelijk is. Ook inrichting in verbouwing.

- Hasselt

Meubilair nieuw zwembad nodig. Moet dus waterbestendig zijn. Kan dat via NNOF? Moet bekeken worden.

Afsluiting en aanvang rondleiding in de vernieuwde kantoren van de OVAM.

Cradle to Cradle Lunch

VVSG en BBL
21/04/2016

1. Verslag

Cradle to Cradle certificatie

Elke producent die Cradle to Cradle producten wenst te ontwikkelen, wordt hiervoor begeleid door een geaccrediteerde organisatie. Tijdens deze begeleiding wordt informatie verzameld voor vijf modules. Voor elk van de vijf modules zijn er verschillende criteria waaraan het product moet voldoen.

- **Gezonde materialen**
Cradle to Cradle producten bestaan uit zuivere grondstoffen die veilig en gezond zijn voor mens en milieu. Alle chemische ingrediënten worden beoordeeld aan de hand van diverse milieu- en gezondheidscriteria.
- **Hergebruik van materialen**
Elk Cradle to Cradle product past in een biologische en/of technologische kringloop. Voor de certificatie wordt een *material reutilization score* berekend. De score wordt berekend op basis van het aandeel grondstoffen van hernieuwbare of gerecycleerde oorsprong die bovendien biologisch afbreekbaar of recycleerbaar zijn.
- **Hernieuwbare energie en CO2 uitstoot**
Doestelling van deze categorie is om het gebruik van hernieuwbare energie voor de productie te stimuleren en broeikasgas emissies (scope 1) te beheren.
- **Waterbeheer**
Bedrijven die Cradle to Cradle willen werken, moeten aantonen dat zij hun water op verantwoorde en efficiënte manier gebruiken en dat het water dat ze lozen op het buitenwater zo schoon mogelijk is.
- **Sociale rechtvaardigheid**
Bedrijven moeten aantonen dat zij de meest hoogstaande principes aanhouden in de verantwoordelijkheid jegens hun personeel en dat zij erop toezien dat ook bedrijven in de toeleveringsketen deze principes niet schenden.

Uiteindelijk wordt een certificatie dossier opgemaakt, waarin aangetoond wordt dat aan alle criteria is voldaan. Dit dossier wordt door het Cradle to Cradle Products Innovation Institute (C2CPPI) geauditeerd. Op basis van het dossier reikt het C2CPPI al dan niet het certificaat uit.

Milieulabel

Er bestaan drie soorten milieulabels. Cradle to Cradle valt onder het eerste type.

- Milieulabel type I: milieulabels gebaseerd op een onafhankelijk toetsing tegen vooraf vastgestelde milieucriteria gebaseerd op een levenscyclusbenadering. Cradle to Cradle is hier een voorbeeld van.
- Milieulabel type II: milieucriteria die niet na onafhankelijke toetsing tot stand komen, maar gebaseerd zijn op eigen onderzoek van de fabrikant.
- Milieulabel type III: kwantitatieve milieu-informatie die wordt gegeven in vooraf vastgestelde milieueffectcategorieën en die is gebaseerd op een levenscyclusbenadering. Environmental Product Declaration op basis van LCA-analyses zijn hiervan een voorbeeld.

Hoe werkt het Cradle to Cradle Products Innovation Institute (C2CPII)?

Het C2CPII is een onafhankelijke vzw die het certificatiesysteem beheert. Het instituut stelt de criteria voor de vijf modules op. Daarnaast geeft het instituut ook opleidingen aan adviesbureaus zodat zij bedrijven kunnen begeleiden tijdens een certificatieproces. Op haar website www.c2ccertified.org kan je alle criteria documenten vinden evenals een overzicht van alle Cradle to Cradle producten.

Korte voorstelling

Desso biedt Cradle to Cradle gecertificeerde tapijttegels aan. De tegels zijn zodanig ontworpen dat de garens van de onderrug gescheiden kunnen worden. Desso neemt dan ook gebruikte tegels terug voor recyclage. Het bedrijf krijgt hiervoor steun van de Europese Unie. Een leverancier neemt de gerecycleerde garens terug om er, via een proces van repolymerisatie, opnieuw garens van te maken. De onderrug wordt versmolten en ingezet in de productie van nieuwe tegels. Dankzij deze ontwikkeling biedt Desso nu ook tapijten aan via een leasing-model. De gebruiker trekt zich niets aan van het onderhoud en Desso garandeert de tapijten na gebruik terug te nemen.

Greenspeed heeft recent het professionele gamma van Ecover overgenomen. Het volledige gamma kuisproducten is Cradle to Cradle gecertificeerd. De kuisproducten zijn veilig te gebruiken binnen de biologische kringloop. De producent behaalt zelfs het Platinum niveau voor het materiaalkeuze. Ook de verpakkingen zijn optimaal ontworpen om te recyclen binnen de technologische kringloop.

Gyproc herontwikkelde het hele gamma volgens de vereisten van Cradle to Cradle. De basisgrondstof van de platen bestaat uit gips. Gyproc gebruikt gips dat eerder werd gebruikt voor de ontzweving van steenkoolcentrales. Dit, overigens zuiver gips, wordt aangevuld met post-consumer gips. Hiervoor bouwde Gyproc een recyclage unit, die alle gipsproducten van de Belgische markt inzamelt en recycleert. 10% van het gips in de Gyproc platen is daarom afkomstig van ingezamelde gipskartonplaten.

Jalema biedt archiefoplossingen aan. Jalema lanceert een transitie van productgebonden oplossingen naar een diensten oplossing. Nagenoeg heel het gamma van archiefmappen is Cradle to Cradle gecertificeerd. Telkens wanneer een archiefmap gedigitaliseerd wordt, neemt Jalema de map terug. Het karton wordt gerecycleerd, het plastic bindmiddel wordt hergebruikt.

Mosa Tegels is er als eerste keramische tegelbedrijf in geslaagd om de gehele tegelcollectie Cradle to Cradle Silver te certificeren. De hoofdbestanddelen van tegels zijn klei en zand, natuurlijke ingrediënten, in overvloed aanwezig in de natuur. De samenstelling van de tegels is tot op ppm-niveau geanalyseerd. Er zijn geen giftige stoffen als lood, kwik en cadmium toegevoegd aan Mosa tegels. En er is geen emissie van schadelijke stoffen tijdens en na de lange gebruiksduur. Bovendien zamelt Mosa secundaire grondstoffen en snijresten van tegels in, om te verwerken bij de productie van nieuwe tegels. De wandtegels bevatten 22 of 25 procent 'preconsumer recycled content' en de vloertegels 21 of 45 procent. Dit maakt Mosa tegels geschikt voor hergebruik in de technische kringloop.

Wienerberger behaalde het Cradle to Cradle Bronze label voor de binnenmuurbaksteen 'Porotherm' in de verschillende productielocaties (Beerse, Rumst, Zonnebeke en Tessenderlo). Het Cradle to Cradle label reflecteert immers het beste de continue duurzaamheidsinspanningen.

Accsys technologies ontwikkelde Accoya wood. Het verkreeg een Gold Cradle to Cradle certificaat. Voor de module 'gezonde materialen' kreeg het zelfs een Platinum rating. FSC gecertificeerd

naaldhout wordt behandeld met een azijn zodat het superieure technische eigenschappen krijgt. Accoya wood is hierdoor even duurzaam in gebruik als tropisch hardhout. De toepassingsmogelijkheden zijn divers: van ramen en deuren tot buitengevelbekleding, bruggen en zelfs boten.

Cradle to Cradle en LCA

Cradle to Cradle (C2C) en Life Cycle Assessment (LCA) zijn twee verschillende legitieme benaderingen die milieu-eigenschappen van producten behandelen. Het kernverschil is dat C2C verder gaat dan de louter kwantitatieve meting van milieueffecten. Gebaseerd op uniforme geldende criteria, initieert C2C een weg die leidt tot de transformatie van het ontwerp en de fabricage. Dit traject moet leiden tot positieve processen die kunnen worden gekarakteriseerd als echt goed, en niet alleen maar "minder slecht" voor mens en milieu en gezondheid.

Cradle to Cradle leidt tot duurzame innovatie

Cradle to Cradle producten zijn ontworpen voor een circulaire economie. De tapijttegels bij OVAM worden geleased door Desso. Het onderhoud is inbegrepen in de leaseovereenkomst. Na afloop van het contract, geeft Desso de tapijten een tweede leven. De meeste tapijttegels kunnen nog als tweedehands verkocht worden. Versleten tegels worden gerecycleerd tot hun basis grondstoffen. Ook Mosa Tegels denkt na over een leasestelsel voor haar tegels in buitenbekleding.

Kunnen alle producten gecertificeerd worden?

Nee, er zijn bepaalde uitzonderingen. Voedsel, gebouwen, wapens, maar ook producten op basis van grondstoffen van zeldzame of bedreigde soorten (vb. ivoor) kunnen niet gecertificeerd worden. Daarnaast is het belangrijk te weten dat dezelfde Cradle to Cradle criteria gehanteerd worden voor alle productgroepen. Cradle to Cradle is goed vertegenwoordigd in volgende sectoren: bouwproducten, kantoormeubilair en –inrichting, schoonmaakmiddelen en textielproducten.

Cradle to Cradle in relatie tot de bouwsector

Omdat de complexiteit van gebouwen de certificering verhinderen, wordt Cradle to Cradle wel al toegepast in deze context. LEED en BREAM certificering kennen punten toe wanneer Cradle to Cradle producten geïntegreerd worden. Daarnaast zijn er al enkele projecten geïnspireerd op het Cradle to Cradle concept:

- Stadhuis Venlo: Het stadhuis van de gemeente Venlo in Nederland wordt gebouwd in lijn met de circulaire uitgangspunten van Cradle to Cradle. De ambitie is om een gebouw te realiseren als een grondstoffenbank, waar energie wordt opgewekt, water gezuiverd en luchtkwaliteit verbeterd. Het kantoor is bijna klaar en zal in het najaar 2016 officieel geopend worden.
- Park 2020: Park 2020 in Hoofddrop is het eerste bedrijvenpark dat helemaal volgens de Cradle to Cradle principes gebouwd is. Van omgeving tot interieur, overal is rekening gehouden met de duurzaamheid van producten en faciliteiten.

2. Contact

producenten

onderneming	naam	telefoonnummer	email-adres
Accsys Technologies	Pablo Van Der Lugt	+31 631 975 851	pablo.van.der.lugt@accsysplc.com
Accsys Technologies	Victor Vos	+31 263 201 400	Victor.vos@accsysplc.com
Desso	Erik De Bisschop	+32 0475 753 281	@desso.com
Cradle to Cradle Platform	Gil Stevens	+32 2 520 12 41	gil.stevens@c2cplatform.be
Mosa	Wim Doens	+32 479 599 888	wim.doens@mosa.nl
<i>Greenspeed</i>	<i>Johan Tops</i>	<i>+32 3 312 85 26</i>	<i>tops.johan@ecover.com</i>
<i>Gyproc (Saint Gobain)</i>	<i>Tom Rommens</i>	<i>+32 3 360 25 38</i>	<i>Tom.Rommens@saint-gobain.com</i>
verontschuldigd			
Jalema	Piet Lietaert	+32 478 82 82 00	p.lietaert@jalema.be
Wienerberger	Anita Ory	+32 476 250 045	Anita.Ory@wienerberger.com

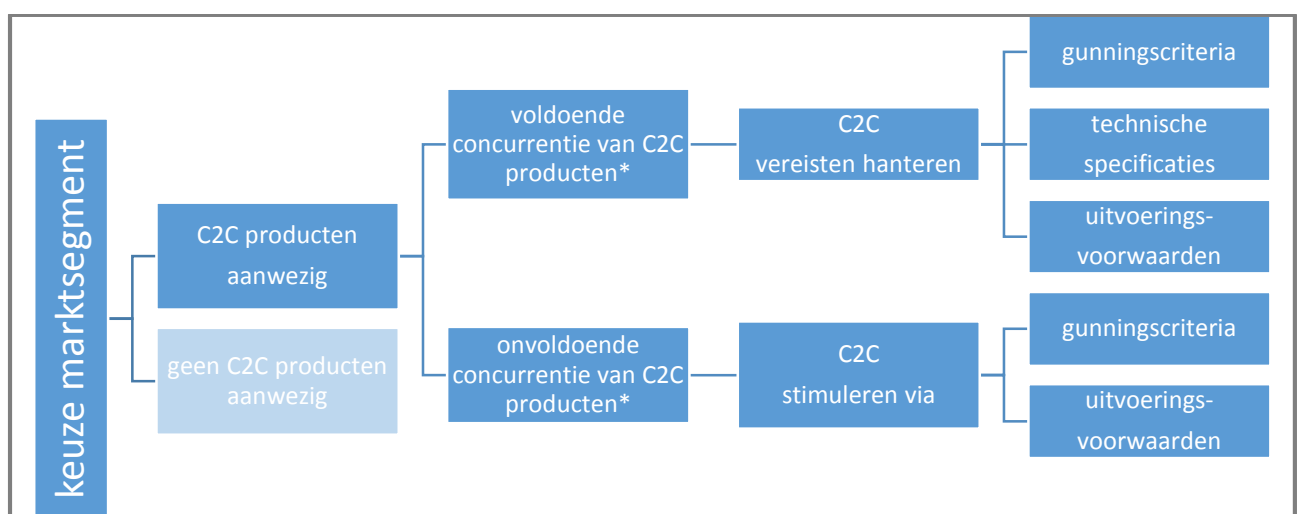
Leidraad Cradle to Cradle in overheidsopdrachten

Ecolabels zijn handig om duurzame producten te onderscheiden van minder duurzame alternatieven. Het gebruik van ecolabels in publieke overheidsopdrachten is echter sterk gereguleerd. Deze leidraad Cradle to Cradle in overheidsopdrachten ambieert:

- publieke aankopers te informeren over Cradle to Cradle en
- publieke aankopers te ondersteunen bij het gebruik van het Cradle to Cradle label.

1. Hoe kan ik, als aankoper, Cradle to Cradle producten stimuleren?

Laat u bijstaan door onderstaand denkkader. Hou steeds rekening met de aard van de opdracht en de markt en stel geen eisen waar de markt niet aan kan voldoen.

Keuze marktsegment

In een eerste stap bepaalt u, als aankoper, de overheidsopdracht en kiest daarmee het marktsegment van de aan te besteden producten.

C2C producten aanwezig?

Na de keuze van het marktsegment start u met een (beperkt) marktonderzoek. Indien u duurzaamheidseisen wenst te hanteren, gebaseerd op het Cradle to Cradle concept, dan kan u nagaan hoeveel C2C gecertificeerde producten op de markt aanwezig zijn.

Aantal aanbieders van C2C producten

U zoekt het evenwicht tussen voldoende aanbieders die intekenen op de overheidsopdracht enerzijds en de keuze voor duurzame producten anderzijds. U gaat daarom na hoeveel aanbieders van C2C producten en aanbieders er op de markt zijn in het gekozen marktsegment.

C2C criteria hanteren of C2C stimuleren

Afhankelijk van het aantal aanbieders, zal u andere duurzaamheidsaspecten opnemen in de verschillende criteria en voorwaarden van de overheidsopdracht. Het onderstaande schema toont u de verschillende mogelijkheden.

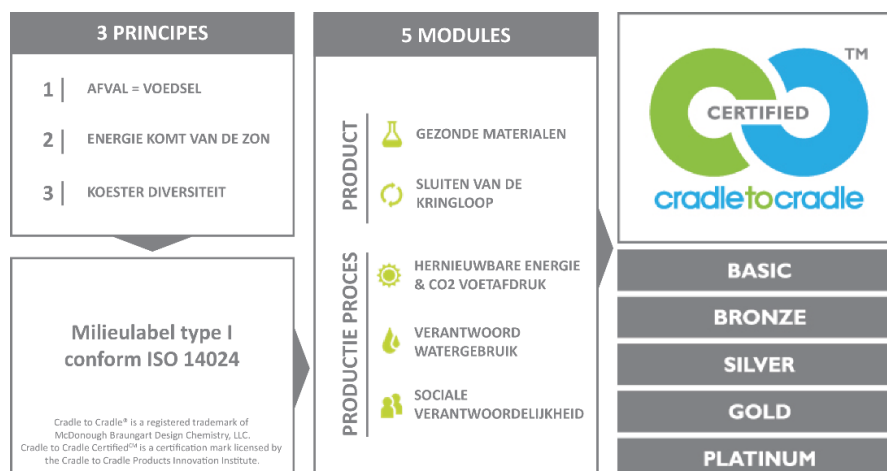
	gunningscriteria	technische specificaties	uitvoeringsvoorwaarden
onvoldoende concurrentie*	Gebruik de C2C vereisten van een bepaald niveau (zie hoofdstuk 3) als gunningscriteria. Stimuleer en beloon C2C hiermee in de markt.		<i>Er kan een engagement gevraagd worden om binnen een welbepaalde termijn aan welbepaalde vereisten (zie hoofdstuk 3) te voldoen.</i>
voldoende concurrentie*		<i>Indien er voldoende alternatieve C2C producten aangeboden worden, kunnen de criteria van het C2C niveau Basic (zie hoofdstuk 3) geëist worden.</i>	

* De minimumeisen in het bestek mogen de vrije mededinging niet onmogelijk maken of op onredelijke wijze beperken en niet discriminatoir zijn. Het moet daarom steeds in concreto worden beoordeeld of een bepaalde bestekseis al dan niet een schending van deze beginselen uitmaakt. In de praktijk hanteren daarom vele aankopers de regel dat er minimum 3 potentiële aanbieders moeten zijn. Dit is voor de meeste Cradle to Cradle producten nog niet het geval.

2. Wat is Cradle to Cradle Certified?

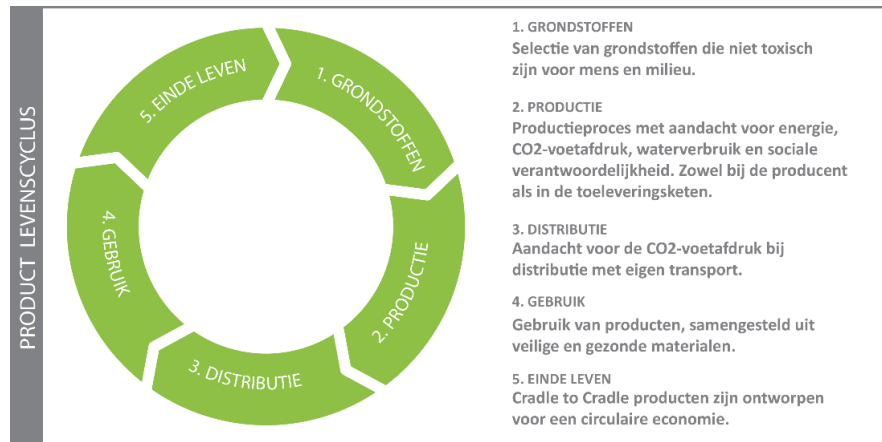
Cradle to Cradle Certified is een certificatiestandaard voor duurzame producten. Cradle to Cradle producten zijn:

- veilig en gezond, want bestaan uit niet-toxische grondstoffen,
- recycleerbaar of biologisch afbreekbaar,
- gemaakt met hernieuwbare energie,
- gemaakt met aandacht voor de watervoetafdruk,
- sociaal verantwoord geproduceerd.

Waarom Cradle to Cradle producten aankopen?

- U koopt veilige en gezonde producten, goed voor het milieu én sociaal verantwoord geproduceerd.
- U stimuleert de markt om duurzame producten aan te bieden

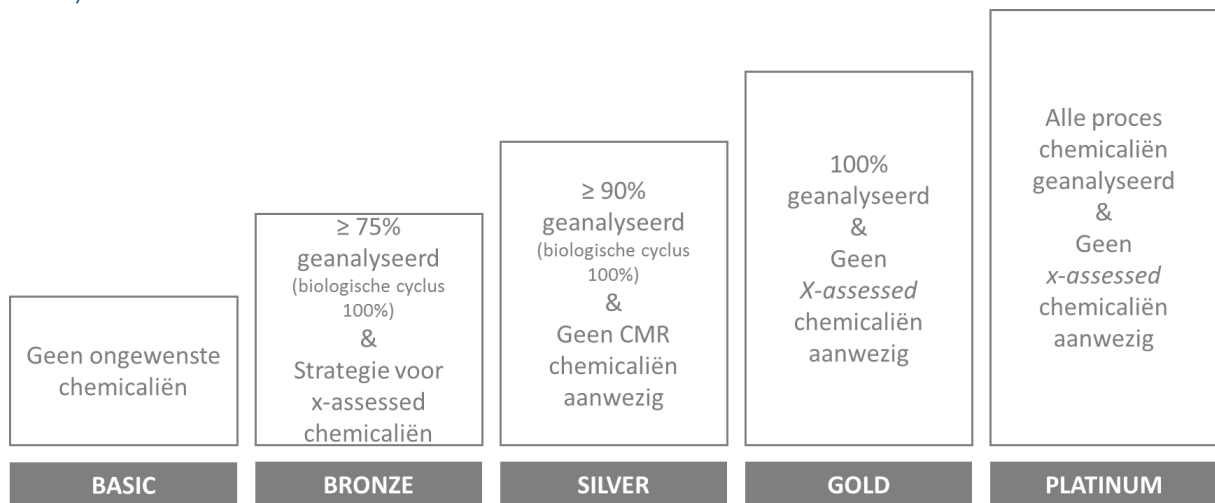
3. Welke Cradle to Cradle vereisten kan ik opnemen in het bestek?

Onderstaand overzicht geeft u inzicht in de verschillende vereisten van de Cradle to Cradle certificatie voor de verschillende niveaus. Voor de niveaus Basic, Bronze en Silver zijn de criteria hieronder eenduidig omschreven. Een aanbieder kan telkens op twee manieren aantonen dat aan een bepaalde vereiste voldaan is:

- Dat kan enerzijds door aan te tonen dat het product Cradle to Cradle certified is voor dat niveau of een hoger niveau.
- Anderzijds kan er bewijslast aangedragen worden. Voor elke vereiste, die op een toegankelijke manier bewezen kan worden, staat de bewijslast aangegeven.

De producent stelt dan een dossier op met de bewijzen voor elk criterium.

1) Gezonde materialen

Gezonde materialen	Basic	Bronze	Silver	Gold	Platinum
Er zijn geen ongewenste chemicaliën aanwezig in het product, in een concentratie van 1000 ppm of hoger.	•	•	•	•	•
Hoe aantonen zonder C2C label? De producent en elke directe toeleverancier verklaart dat er geen ongewenste chemicaliën in het product aanwezig zijn. Gebruik hiervoor de template: http://www.c2ccertified.org/resources/detail/cradle-to-cradle-certified-banned-list-of-chemicals					
100% van de generische grondstoffen zijn gekarakteriseerd. Elke materiaal is gedefinieerd als biologische of technische grondstof.	•	•	•	•	•
Hoe aantonen zonder C2C label? De producent maakt een lijst op van alle generische grondstoffen (vb. staal, hout,...). Voor elke grondstof wordt aangegeven op welke manier de grondstof idealiter wordt gerecycleerd of biologisch wordt afgebroken.					
Minstens 75% van de grondstoffen zijn geanalyseerd.		•	•	•	•
Hoe aantonen zonder C2C label? De producent maakt een lijst op van alle grondstoffen in het product. Hij vraagt de samenstelling van elke grondstof op bij zijn leveranciers (en zijn toeleveranciers) om zodoende de samenstelling te kennen van minstens 75% van de grondstoffen die voorkomen in een concentratie van					

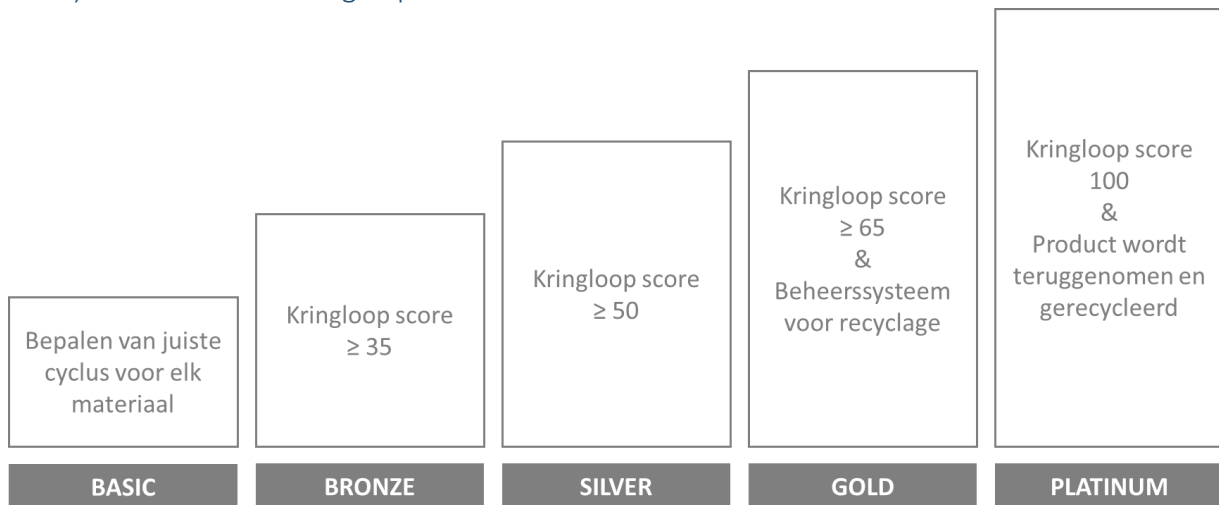
minstens 0.01%. De percentages worden berekend op basis van de massa waarin de grondstof voorkomt in het product.

Een strategie is ontwikkeld om alle X geanalyseerde chemicaliën te bannen uit het product.

Hoe aantonen zonder C2C label?

De toxiciteit van de grondstoffen wordt geanalyseerd op basis van REACH en andere wetenschappelijke bronnen. Ook het blootstellingsrisico wordt in acht genomen. Deze methodologie is moeilijk na te volgen. Deze vereiste kan daarom niet gevraagd worden in bestekken.

2) Sluiten van de kringloop

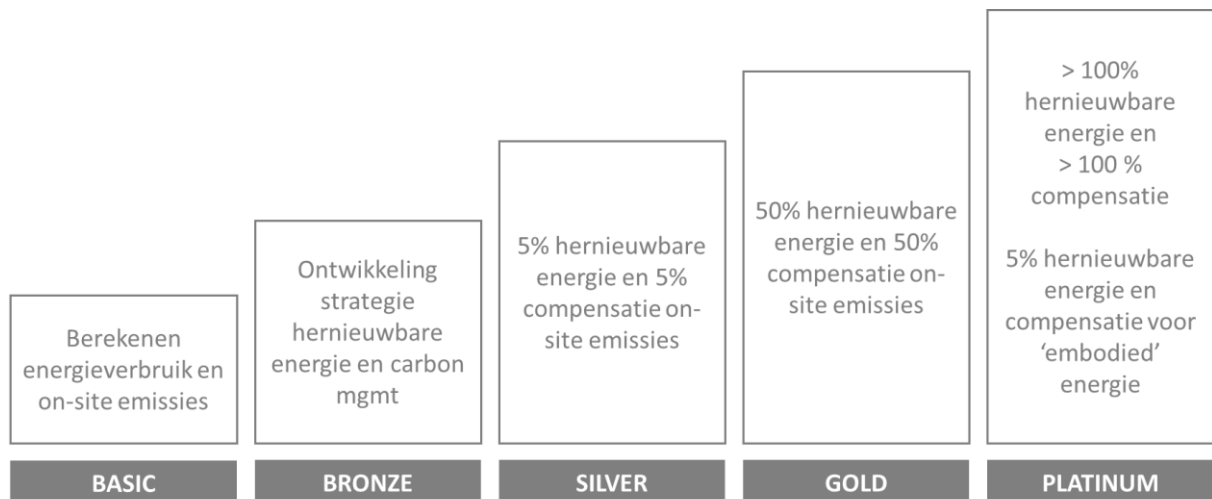
Kringloop score =

$$\frac{\left(\begin{array}{c} \% \text{ van het product dat} \\ \text{recycleerbaar of} \\ \text{composteerbaar is} \end{array} \right) * 2 + \left(\begin{array}{c} \% \text{ van het product dat bestaat uit} \\ \text{gerecycleerd materiaal of} \\ \text{grondstoffen van hernieuwbare oorsprong} \end{array} \right) * 1}{3}$$

Sluiten van de kringloop	Basic	Bronze	Silver	Gold	Platinum
De kringloop (technologisch of biologisch) voor het product is bepaald en een plan voor terugname en verwerking is ontwikkeld.	•	•	•	•	•
<p>Hoe aantonen zonder C2C label?</p> <p>De producent stelt een plan op voor terugname en verwerking met volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keuze voor technologische recyclage of biologische degradatie (aerobisch of anaerobisch); - Wijze van terugname; - Inschatting van voorziene budget voor terugname en verwerking; - Timing voor de implementatie van terugname en verwerking. 					
Het product is ontworpen voor de technologische of biologische kringloop en heeft een kringloop score ≥ 35 .		•	•	•	•
<p>Hoe aantonen zonder C2C label?</p> <p>De producent berekent en verklaart de kringloop score ≥ 35 aan de hand van bovenstaande formule. Hij neemt volgende overwegingen in acht:</p>					

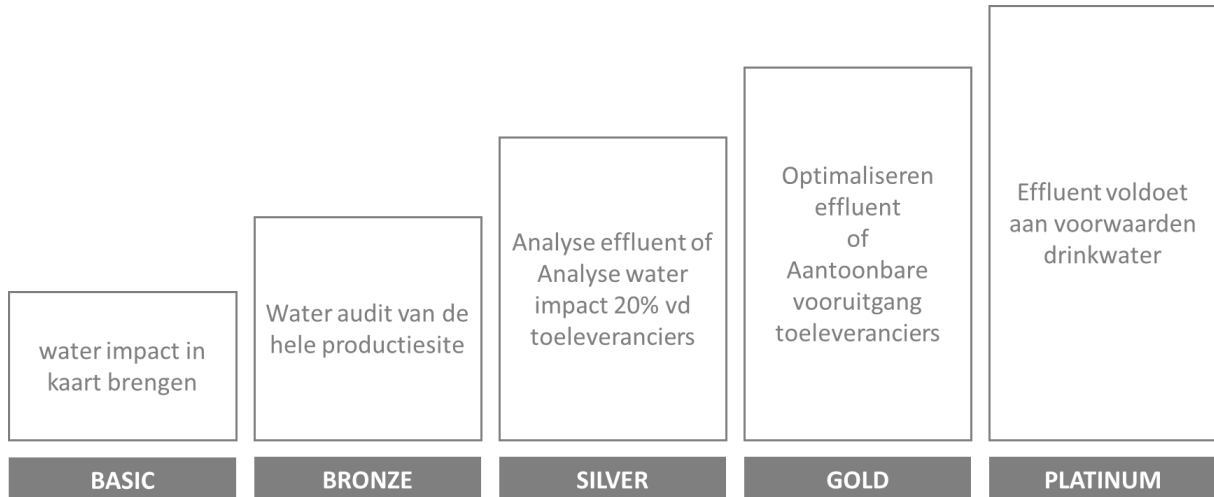
- Een materiaal is recycleerbaar indien er minstens 1 commerciële installatie bestaat die het materiaal kan recyclen;
- Een materiaal is gerecycleerd indien het gerecupereerd wordt uit post-industrieel of post-consumer afval;
- Een grondstof is van hernieuwbare oorsprong indien de grondstof uit agrarisch bron wordt geoogst en binnen een termijn van 10 jaar kan teruggroeien.

3) Hernieuwbare energie en CO2 voetafdruk

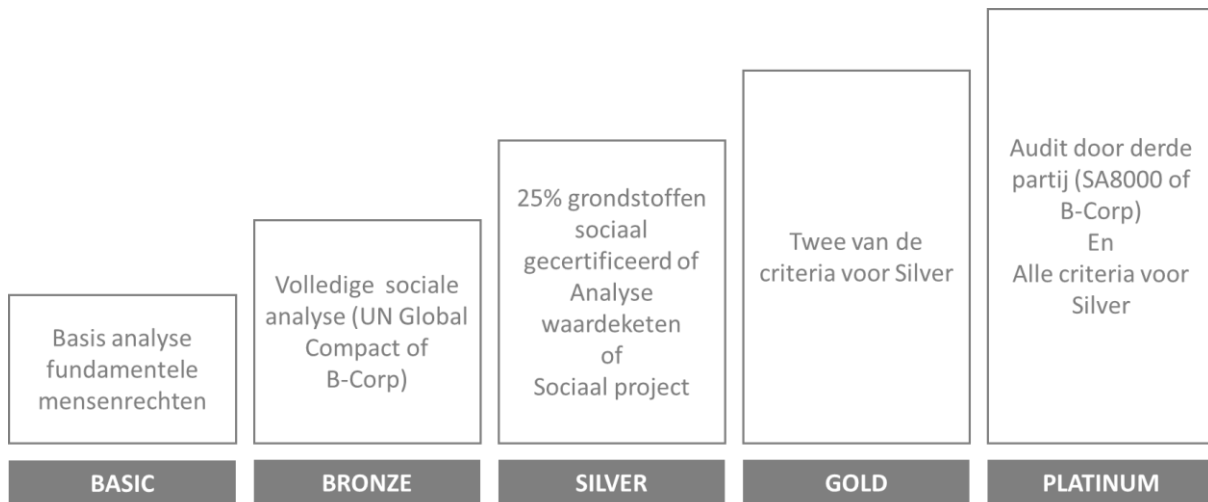
Hernieuwbare energie en CO2 voetafdruk	Basic	Bronze	Silver	Gold	Platinum
Het elektriciteitsverbruik en directe on-site emissies van CO2 equivalenten is in kaart gebracht.	•	•	•	•	•
Hoe aantonen zonder C2C label? De producent verklaart het totale jaarlijkse elektriciteitsverbruik voor de productie van het product. Daarnaast berekent hij de jaarlijkse scope 1 emissies van CO ₂ (en andere broeikasgassen) voor de productie van het product.					
Een strategie voor het gebruik van hernieuwbare energie en beheer van de CO2 voetafdruk is opgesteld.		•	•	•	•
Hoe aantonen zonder C2C label? De producent stelt een plan op voor de reductie van het energieverbruik, het gebruik van hernieuwbare energie, de reductie en compensatie van de CO ₂ emissies. Timing en budget worden opgenomen in het plan.					

4) Verantwoord watergebruik

Verantwoord watergebruik	Basic	Bronze	Silver	Gold	Platinum
De producent pleegde de laatste twee jaar geen inbreuken op de lozingsvergunning.	•	•	•	•	•
Hoe aantonen zonder C2C label? De producent verklaart dat er de laatste twee jaar geen inbreuk is gepleegd op de lozingsvergunning.					
De lokale en bedrijfsspecifieke water gerelateerde impacten zijn gekarakteriseerd.	•	•	•	•	•
Hoe aantonen zonder C2C label? Om de volledige impact te karakterisering is een tussenkomst van een derde partij noodzakelijk. Daarom is het voldoende voor de producent om het waterverbruik en de waterlozingen van de productiesite te beschrijven.					
Een strategie om de mogelijke water gerelateerde impacten te bestrijden.	•	•	•	•	•
Hoe aantonen zonder C2C label? De producent stelt een plan op voor de bestrijding van mogelijke water gerelateerde impacten (vb. reductie watergebruik, gesloten water kringlopen, reductie water emissies,...). Timing en budget worden opgenomen in het plan.					
Het volledige waterverbruik is in kaart gebracht.		•	•	•	•
Hoe aantonen zonder C2C label? De producent verklaart de jaarlijkse hoeveelheid en oorsprong van het waterverbruik, en de hoeveelheid en aard van de water emissies.					

5) Sociale verantwoordelijkheid

Sociale verantwoordelijkheid	Basic	Bronze	Silver	Gold	Platinum
Een gestroomlijnde audit over de bescherming van fundamentele mensenrechten is uitgevoerd, aan de hand van de Social Hotspot Database.	•	•	•	•	•
<p>Hoe aantonen zonder C2C label?</p> <p>De producent toont aan dat de fundamentele mensenrechten zowel in zijn eigen productie als bij alle directe toeleveranciers gerespecteerd worden. Er zijn geen (grote) risico's met betrekking tot: kinderarbeid, gedwongen arbeid, overmatige werktijden, voorziening van een minimum loon, gezondheid en veiligheid van de medewerkers. Dit kan bijvoorbeeld aangetoond worden met behulp van de Social Hotspot Database (http://socialhotspot.org), of met behulp van eigenverklaringen van de producent en toeleveranciers.</p>					
Een volledige audit inzake sociale verantwoordelijkheid en een positieve impact strategie is ontwikkeld.		•	•	•	•
<p>Hoe aantonen zonder C2C label?</p> <p>De producent voert een volledige self-audit uit aan de hand van de UN Global Compact Tool (gratis beschikbaar op of http://www.globalcompactselfassessment.org) of de B impact Assessment van B-Corp (gratis beschikbaar op http://bimpactassessment.net). De producent stelt een verbeter strategie op voor de thema's waarop minder goed gescoord is.</p>					

4. FAQ (Frequently Asked Questions)

Cradle to Cradle producten zijn altijd duurder.

Neen, Cradle to Cradle gecertificeerde producten zijn niet per definitie duurder dan niet gecertificeerde producten.

Er zijn niet altijd voldoende alternatieve Cradle to Cradle producten op de markt.

Er zijn inderdaad niet altijd voldoende gecertificeerde alternatieven op de markt. De stimulatie van Cradle to Cradle producten door onder andere overheden is daarom belangrijk. U kan de Cradle to Cradle Certified producten nagaan op de volgende website:

<http://www.c2ccertified.org/products/registry>. Let op, sommige producten op deze lijst zijn mogelijks niet in België te verkrijgen. De website van het Cradle to Cradle Platform biedt u een overzicht van de marktsegmenten waarin Cradle to Cradle producten worden aangeboden: www.c2cplatform.be/node/22.

Hoe kan men controleren of een product Cradle to Cradle Certified is?

Elk Cradle to Cradle Certified product is opgenomen op de volgende website:

<http://www.c2ccertified.org/products/registry>. Van elk product vindt u er een beschrijving, de certificatie versie, het certificatie niveau en de geldigheidsduur van het certificaat.

Cradle to Cradle stelt geen kwaliteitsvereisten aan producten.

Cradle to Cradle Certified zorgt voor een onderscheiding van producten op het vlak van hun duurzaamheidsprestatie. Het Cradle to Cradle Certified label voorziet geen kwaliteitsvereisten. Deze kwaliteitsvereisten worden immers reeds afgedekt door bestaande internationale of Europese normen.

Kunnen alle producten gecertificeerd worden?

Nee, er zijn bepaalde uitzonderingen. Voedsel, gebouwen, wapens, maar ook producten op basis van grondstoffen van zeldzame of bedreigde soorten (vb. ivoor) kunnen niet gecertificeerd worden. Andere ingrediënten worden afhankelijk van de toepassing beoordeeld.

Worden alle Cradle to Cradle producten volledig gerecycleerd?

Neen, Cradle to Cradle gecertificeerde producten hebben wel de potentie om duurzaam gerecycleerd te worden en zijn dus onontbeerlijk wil men komen tot goede materiaalkringlopen. Elk Cradle to Cradle product en elke grondstof wordt ingedeeld in een biologische of technologische kringloop. Elke grondstof wordt geanalyseerd op hun toxiciteit voor mens en milieu. Er wordt een *material reutilization* score berekend voor elk product. De score wordt berekend op basis van het percentage product dat recycleerbaar of biologisch afbreekbaar is en van gerecycleerde of hernieuwbare oorsprong. Vanaf het niveau Gold wordt voor elk product terug genomen voor recyclage.

Wie beheert het Cradle to Cradle certificeringssysteem?

Het Cradle to Cradle Products Innovation Institute, een non-profit organisatie, beheert de *Cradle to Cradle Certified™* Product Standard. Deze organisatie voert een audit op het aangeleverde certificatie dossier en reikt het certificaat al dan niet uit. Bovendien wordt het certificatie dossier opgemaakt door adviseurs die onafhankelijk zijn van het Cradle to Cradle Products Innovation Institute.

Waar kan ik de certificeringsvereisten nalezen?

De volledige certificatie standaard is te downloaden op de volgende website:

<http://www.c2ccertified.org/resources/collection-page/cradle-to-cradle-certified-resources>.

Meer informatie nodig?

Het C2C Platform helpt u graag verder. Contacteer ons via info@c2cplatform.be of +32 2 523 80 84.